

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 20.07.2005
COM(2005) 330 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE
CONSILIUL ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN**

**Acțiuni comune pentru creștere și ocupare a forței de muncă:
Programul comunitar de la Lisabona**

[SEC(2005) 981]

COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE CONSILIUL ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

Acțiuni comune pentru creștere și ocupare a forței de muncă: Programul comunitar de la Lisabona

1. UN MESAJ DE ÎNCREDERE ȘI DETERMINARE

Mesajul care stă la baza parteneriatului de la Lisabona pentru creștere și ocupare a forței de muncă este unul de încredere și determinare: provocările cu care se confruntă societatea, economia și mediul european sunt surmontabile. Dacă sunt gestionate corect, acestea se pot transforma în noi oportunități de creștere și crearea a mai multor locuri de muncă în Europa.

În prezent, Europa se găsește într-un moment crucial, confruntându-se atât cu provocări interne cât și externe. Pe de o parte, Europa trebuie să răspundă provocării legate de îmbătrânirea populației, care pe termen lung va determina reducerea populației active și creșterea procentului de populație aflate la vârsta pensionării. Dacă diminuarea forței de muncă nu este compensată de o creștere a productivității muncii, potențialul de creștere economică va scădea în mod dramatic, ajungând la un procent de aproximativ 1% până în anul 2040, ceea ce reprezintă doar jumătate din nivelul care se înregistrează în prezent. O astfel de prăbușire a performanței economice, coroborată cu creșterea cheltuielilor privind populația vârstnică vor pune o presiune enormă asupra modelului social european. Pe de altă parte, ritmul crescut al globalizării a expus economia UE la o concurență din ce în ce mai acerbă din afara granițelor UE. Gama de activități economice expuse la mediul concurențial extern s-a extins, incluzând în prezent și producția de bunuri și servicii de înaltă tehnologie și servicii care folosesc intensiv forța de muncă. Investițiile în cercetare și dezvoltare în UE au ajuns să fie aproape inexistente. Dacă tendințele actuale vor continua, investițiile în cercetare și dezvoltare vor ajunge să reprezinte în 2010 2,2% din PIB, procent considerabil mai mic față de obiectivul agreed de 3%. În acest context, este nevoie de luarea unor decizii importante care vor determina viitorul economic și social al Europei.

În data de 2 februarie 2005, **Comisia a propus un nou început pentru Strategia de la Lisabona**, punând accent pe eforturile pe care Uniunea Europeană trebuie să le depună în două direcții – asigurarea unei creșteri economice mai solide, mai durabile și locuri de muncă mai multe și mai bune¹. Din acel moment, instituțiile Uniunii Europene au început să profite de noul impuls pentru a se relansa în acțiuni concrete. **Consiliul European din martie**, alături de Parlamentul European și partenerii sociali europeni, **au sprijinit în totalitate** propunerea Comisiei de relansare și re-poziționare a Strategiei de la Lisabona.

Obiectivul parteneriatului de la Lisabona pentru creștere și ocupare a forței de muncă este de a moderniza economia în scopul securizării modelului nostru social unic în fața unor piețe din ce în ce mai globalizate, a modificărilor tehnologice, presiunilor de protecția a mediului și a fenomenului de îmbătrânire a populației. Această strategie trebuie analizată și în contextul mai larg al principiului dezvoltării durabile conform căruia nevoile prezente trebuie

¹ COM (2005) 24 din 02.02.2005

satisfăcute fără a compromite capacitatea viitoarelor generații de a răspunde propriilor lor nevoi.

Deținem resursele pentru a susține standardele de trai înalte ale societății noastre, însă trebuie să luăm măsuri pentru a le debloca. Europa va trebui să investească mai mult în tineri, în educație, cercetare și inovare, astfel încât să putem înzestra societatea noastră cu mijloacele și perspectiva care să le permită să genereze bunăstare și să ofere securitate pentru fiecare cetățean. Vom continua să deschidem noi piețe, să reducem birocrăția și să investim într-o infrastructură modernă astfel încât să creăm premisele astfel încât companiile noastre să poată crește, să inoveze și să creeze noi locuri de muncă. Și vom lua măsurile necesare pentru a dezvolta o forță de muncă calificată și cu spirit antreprenorial, astfel încât toți cetățenii europeni să se poată bucura de beneficiile unei societăți cu o rată de ocupare ridicată, un nivel crescut de protecție socială și un mediu sănătos. Toate aceste măsuri vor fi luate în contextul unor politici macro-economice solide.

Un astfel de obiectiv se impune de la sine, însă pașii necesari atingerii lui trebuie explicați. Provocările cu care se confruntă societatea noastră de azi trezesc un sentiment de incertitudine și pesimism în rândurile unora dintre cetățenii noștri. Progresul social și economic atrage adesea după sine schimbări semnificative în viața cetățenilor, care aduc atât riscuri cât și beneficii. Îngrijorările legitime ale cetățeanului trebuie tratate cu seriozitate; beneficiile noii noastre strategii pentru viața de zi cu zi a cetățenilor trebuie explicat în mod adecvat.

Stimularea creșterii și crearea de locuri de muncă reprezintă elemente cheie pentru deblocarea resurselor necesare satisfacerii ambițiilor noastre economice și sociale și sunt extrem de importante pentru realizarea obiectivelor noastre de protecție a mediului. Dezbaterile publice recente au demonstrat că acestea au o importanță imensă pentru cetățenii noștri. Relansarea acestui proiect ambițios își propune să creeze premisele pentru realizarea tuturor obiectivelor. Unele dintre politici vor avea nevoie de timp pentru a putea da naștere unor efecte vizibile. Altele își vor arăta roadele mai repede. În toate cazurile, acestea trebuie abordate urgent și cu un puternic sentiment de responsabilitate colectivă. Nu avem timp de pierdut.

2. UN MANDAT PENTRU ACȚIUNE

Un element important al relansării de la Lisabona îl reprezintă depășirea structurii sale de guvernare în vederea definirii mai clare a responsabilităților respective la nivel național și comunitar, în scopul unei mai bune corelări a sarcinilor cu competențele. Comisia trebuie să completeze eforturile depuse de Statele Membre. Ca o consecință a acestui fapt, politicile puse în practică la nivel comunitar și la nivelul Statelor Membre s-au divizat în agende complementare, dar separate.

Deși succesul parteneriatului de la Lisabona pentru creștere și ocupare a forței de muncă depinde în mare măsură de Statele membre și determinarea acestora de a adopta reformele structurale necesare, dimensiunea comunitară a strategiei contribuie cu o valoare adăugată esențială. Întra-adevăr, sinergiile și eficiența maximă pot fi atinse numai dacă măsurile naționale de reformă sunt completate de acțiuni la nivel comunitar. Toate măsurile prezentate în cadrul Programului comunitar de la Lisabona oferă **o valoare adăugată clară** datorită măsurilor luate sau coordonate la nivel comunitar. Această valoare adăugată este mai evidentă în special la nivelul politicilor comunitare privind piețele interne, îmbunătățirea infrastructurii și crearea unor mai bune condiții cadru pentru afaceri. Un accent mai mare trebuie pus de asemenea pus pe politicile de promovare a cunoașterii, educației și competențelor în vederea

întăririi competitivității și dezvoltării durabile în UE, păstrând în același timp coeziunea socială și teritorială.

Consiliul European din iunie a avizat Liniile Directoare integrate pentru creștere și ocupare a forței de muncă, care vor sta la baza programelor naționale pentru creștere și ocupare a forței de muncă ale Statelor membre. De asemenea, Consiliul European a invitat Comisia să prezinte, ca o contrapondere la programele naționale, un "**Program Comunitar Lisabona**" care să acopere toate acțiunile la nivel comunitar. Acest program va urma structura liniilor directoare integrate pentru creștere și locuri de muncă. Măsurile de politici propuse în cadrul acestui program vor viza trei domenii principale:

- cunoaștere și inovație pentru stimularea creșterii,
- sporirea atractivității Europei din punctul de vedere al investițiilor și locurilor de muncă,
- crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune

Progresul înregistrat atât la nivel național cât și comunitar va fi analizat în cadrul unui singur Raport anual de progres la nivelul UE. În ceea ce privește nivelul comunitar, raportul se va baza pe monitorizarea ritmică a acțiunilor menționate în acest Program Comunitar de la Lisabona. Raportul Anual de Progres va evalua, de asemenea, implementarea programelor naționale ale Statelor Membre. Pe baza acestei evaluări anuale, Comisia va identifica, în cazul în care este necesar, măsurile suplimentare de care este nevoie la nivel comunitar și va revizui în mod corespunzător Programul Comunitar de la Lisabona.

În ciuda absenței unui acord privind **perspectivele financiare pentru perioada 2007-2013**, Comisia se bazează pe încheierea unui astfel de acord în viitorul apropiat și îndeamnă Statele membre să asigure finanțarea adecvată a măsurilor relevante pentru competitivitate, în vederea creșterii economice și ocupării forței de muncă.

3. PROGRAMUL COMUNITAR DE LA LISABONA – O AGENDĂ PENTRU CREȘTERE ECONOMICĂ ȘI LOCURI DE MUNCĂ

Proiectarea și modul de implementare a politicilor macroeconomice, microeconomice și de ocupare a forței de muncă stau în cea mai mare măsură în sarcina Statelor Membre și vor fi stabilite prin programele naționale de reformă în toamna acestui an. Liniile Directoare Integrate pentru creștere și ocupare a forței de muncă vor ghida aceste politici.

Comunitatea contribuie la agenda politică de ansamblu privind economia și ocuparea forței de muncă prin crearea premiselor de dezvoltare a pieței interne și prin implementarea politicilor și activităților comune care sprijină și completează politicile naționale. Aceasta se va concentra în special pe **un număr de acțiuni esențiale** cu o mare valoare adăugată:

- sprijinirea cunoașterii și inovării în Europa,
- reforma politicii privind ajutorul de stat,
- îmbunătățirea și simplificarea cadrului de reglementare în care funcționează mediul de afaceri,
- completarea pieței interne de servicii

- încheierea unui acord ambițios în runda Doha,
- înlăturarea obstacolelor în calea mobilității fizice, a forței de muncă și academice,
- dezvoltarea unei abordări comune privind migrația economică,
- sprijinirea eforturilor de gestionare a consecințelor sociale ale restructurării economice.

Lista completă a măsurilor Programului Comunitar de la Lisabona este anexată², aceasta stabilind măsurile preconizate în domeniul legislativ, instrumentele financiare și propunerile de dezvoltare a politicilor. Eforturile de a spori potențialul de creștere economică a Uniunii Europene trebuie să se desfășoare pe fundalul unor politici macroeconomice solide. Îmbunătățirea recent agreeată în ceea ce privește implementarea Pactului de Stabilitate și Creștere Economică va ajuta la atingerea unei mai bune stabilități economice în UE, un element esențial pentru asigurarea creșterii economice durabile și crearea de locuri de muncă.

Comisia a propus ca programele sprijinite prin **Fondurile Structurale și Fondul de Coeziune** să se concentreze pe investiții în dezvoltarea capacității de cunoaștere, inovații și cercetare, precum și pe îmbunătățirea sistemului de educație și formare profesională, ceea ce conduce la înzestrarea lucrătorilor cu abilitățile necesare gestionării schimbării și îmbrățișării de noi activități. Acestea vor contribui la îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, a regiunilor și orașelor, prin dezvoltarea infrastructurii economice. Investițiile majore în dezvoltarea infrastructura de transport, de mediu și energie sunt necesare în regiunile care au rămas în urmă, în special în noile State Membre, în scopul încurajării dezvoltării economice și a convergenței pe termen lung cu restul Uniunii. Prin îmbunătățirea accesibilității, rețelele de infrastructură eficiente reprezintă una dintre pre-condițiile pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă în aceste zone.

Noul **fond pentru dezvoltare rurală** se va concentra mai specific pe crearea premiselor de creștere economică și ocupare a forței de muncă în zonele rurale, protejând și îmbunătățind în același timp resursele naturale. Resursele se vor concentra pe investiții în oameni, inovație, know-how și capital în sectoarele agricol și silvic, adoptarea tehnologiilor TIC în zonele rurale și crearea unui număr mai mare de locuri de muncă mai bune, prin diversificare rurală, în special pentru femei și tineri.

Comisia tocmai a prezentat un set de **Orientări Strategice Comunitare pentru 2007-2013³ care propun concentrarea noii generații de programe ale politicii de coeziune și programe de dezvoltare rurală pe creștere și ocuparea forței de muncă**. Orientările strategice își propun alinierea politicii de coeziune și dezvoltare rurală cu agenda Lisabona și stabilesc un cadru care să asigure reflectarea priorităților – sporirea atractivității Europei din punctul de vedere al investițiilor și pieței muncii, cunoașterea și inovația, și crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune pentru toți – în programele operaționale de la nivel național și regional.

Ar trebui de asemenea să subliniem contribuția orizontală a **Băncii Europene de Investiții (BEI) și a Fondului European de Investiții (FEI)** în ceea ce privește finanțarea – în special prin Inițiativa Inovația 2010 a BEI.

² SEC(2005) 981 din 20.07.2005

³ COM(2005) 299 din 05.07.2005 și COM(2005) 304 din 05.07.2005

3.1 Cunoașterea și inovația – motoarele unei creșteri economice durabile

Cunoașterea este un factor extrem de important cu care Europa își poate păstra avantajul competitiv internațional. Prin unificarea resurselor și asigurarea unui mediu competitiv pentru cercetare bazat pe excelență, UE poate contribui la îmbunătățirea potențialului de cercetare al Europei. Este nevoie de investiții mai substanțiale și mai eficiente în cercetare și inovație, pentru a atinge ținta generală a UE în ceea ce privește investițiile în cercetare, de 3% din PIB și pentru a dezvolta capacitățile și instrumentele care vor face Europa mai competitivă, pentru crearea de locuri de muncă și asigurarea unei creșteri durabile. Deși principala responsabilitate privind încurajarea sporirii și îmbunătățirii investițiilor aparține Statelor Membre, Comunitatea Europeană va suplimenta acest efort utilizându-și bugetul pentru a stimula, organiza și exploata toate formele de cooperare la nivelul UE în domeniul cercetării, inovației și educației. O **combinație de reglementări și finanțări comunitare** va contribui la promovarea inovației tehnologice și la atragerea de resurse umane și capital pentru cercetarea europeană și în inițiative de afaceri inovative.

În ceea ce privește cadrul de reglementare, Comisia a anunțat o reformă cuprinzătoare a politicii privind ajutorul de stat pentru promovarea creșterii, creării de locuri de muncă și coeziunii⁴. Sunt prevăzute o serie de revizuiți care să faciliteze atingerea obiectivelor privind Ajutorul de Stat prin sprijinirea cunoașterii și inovației. Cadrul privind Ajutorul de Stat pentru cercetare și dezvoltare va fi revizuit în mare parte pentru a intensifica colaborarea între institutele de cercetare publice și industrie și poate fi extinsă pentru a acoperi noile prevederi privind sprijinirea inovației, în special pe cele destinate întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri). În plus, se preconizează facilitarea ajutorului de stat destinat companiilor tinere și inovative, nu numai prin sprijin financiar direct, ci și prin facilitarea accesului la finanțarea capitalului de risc. Măsurile în favoarea unui mediu care să sprijine inovația, inclusiv ajutorul pentru formare, mobilitate și rețele de clustere pot beneficia de asemenea de prevederi mai flexibile. Prin toate acestea, reforma va îmbunătăți condițiile generale pentru inovare într-un cadru administrativ mai simplu pentru Statele Membre. Având în vedere că piețele competitive continuă să reprezinte instrumentul cel mai eficient de stimulare a inovației și cunoașterii, noile reguli vor garanta faptul că ajutorul de stat este oferit numai acolo unde investițiile publice sunt semnificative și mediul concurențial nu este alterat.

În ceea ce privește finanțarea comunitară, Comisia a propus două programe majore pentru perioada 2007-2013, și anume **Al șaptelea Program Cadru pentru activități de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrative**⁵ și **Programul Cadru pentru Competitivitate și Inovație**⁶.

Propunerea privind Al șaptelea Program Cadru răspunde la problema promovării excelenței și a fragmentării eforturilor privind cercetarea la nivel european, libera circulație a cercetătorilor și a cunoștințelor acestora, punctele slabe ale Europei în exploatarea rezultatelor cercetării, și sprijinirea dezvoltării de grupuri regionale orientate spre cercetare. Activitățile propuse sunt extrem de relevante pentru nevoile economice, beneficiind de agendele de cercetare strategică dezvoltate de Platformele Tehnologice inițiate de reprezentanții mediului economic. Acestea includ o cercetare și inovație sporite în domeniul **Tehnologiilor Informației și Comunicării**

⁴ COM (2005) 107 din 07.06.2005

⁵ COM (2005) 119 din 06.04.2005

⁶ COM (2005) 121 din 06.04.2005

(TIC). Mai mult, inițiativa "i2010 – o societate informațională europeană pentru creștere și ocuparea forței de muncă" își propune sprijinirea producției și utilizării acestor tehnologii ca un motor al dezvoltării sociale și economice.

Programul Cadru pentru activități de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrative propune o abordare nouă și mai ambițioasă cu privire la parteneriatele public-privat în domenii de interes major pentru competitivitatea europeană. Acestea vor fi identificate prin dialog cu mediul economic – în special prin intermediul Inițiativelor Tehnologice Comune, care sunt prevăzute în prezent în domeniul medicinei inovative, al nano-electronicii, sistemelor integrate, aeronauticii și transportului aerian, hidrogen și pile de combustie și monitorizarea globală pentru protecția mediului și securitate⁷. Acesta propune de asemenea un nou mecanism de partajare a riscului în scopul îmbunătățirii accesului la împrumuturi BEI.

Programul Cadru pentru activități de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrative va acorda o atenție specială **oportunităților de dezvoltare a IMM-urilor**, sprijinindu-le în desfășurarea sau externalizarea activităților de cercetare, dezvoltarea de noi produse și piețe bazate pe tehnologie, extinderea rețelelor, exploatarea rezultatelor cercetării, dobândirea know-how-ului tehnologic și instruirea angajaților acestora pentru a putea utiliza abilitățile dobândite – și prin aceasta crearea unui număr mai mare de locuri de muncă.

Programul Cadru pentru Competitivitate și Inovație va fi destinat în principal IMM-urilor și antreprenorilor. Prin îmbunătățirea accesului la piețe, resurse financiare și servicii de sprijin, acesta va sprijini afacerile inovative, va promova adoptarea tehnologiilor TIC și de protecție a mediului și va facilita finanțarea acestora prin capital de risc.

Liniile bugetare ale rețelei trans-europene sprijină aplicarea în practică a programelor de cunoaștere și inovație, prin proiecte industriale care ar trebui să contribuie la diminuarea congestiei și creșterea productivității. Cele mai importante sunt Galileo (sistem de navigare prin satelit pentru toate mijloacele de transport), ERTMS (căi ferate) și SESAME (control al traficului aerian) și alte aplicații privind Sistemele Inteligente de Transport.

Tehnologiile privind protecția mediului, eficiența energetică și energia regenerabilă prezintă un potențial semnificativ din punct de vedere economic, al protecției mediului și ocupării forței de muncă. De aceea, Comisia își va spori acțiunile de promovare a dezvoltării și utilizării tehnologiilor de mediu și adoptare a eco-inovațiilor, în special prin Planul de Acțiune pentru Tehnologii de Mediu (ETAP)⁸. Aceste tehnologii vor fi sprijinite prin intensificarea eforturilor de diseminare a cercetării și tehnologiei pe de o parte și prin investiții publice și private prin intermediul Fondurilor Structurale și a Băncii Europene de Investiții, care își propun promovarea tehnologiilor de reducere a emisiilor de carbon.

Acordul privind **Brevetul Comunitar** rămâne un element vital al angajamentului Uniunii privind promovarea economiei inovative, bazate pe cunoaștere. Comunitatea va sprijini eforturile de a menține o **puternică capacitate industrială** prin rezolvarea provocărilor din domeniul cercetării, precum și a provocărilor legislative și financiare la nivel european unde, din motive legate de anvergură sau aria de aplicare, Statele Membre nu pot soluționa cu succes în mod individual eșecurile de piață și pe cele privind politicile publice.

3.2. Transformarea Europei într-un loc mai atractiv pentru investiții și piața muncii

⁷ SEC (2005) 800 din 10.06.2005

⁸ COM(2004) 38 din 28.01.2004 și COM(2005) 16 din 27.01.2005

Pentru a atrage mai multe investiții, a genera locuri de muncă și a accelera creșterea economică, este important să se faciliteze schimburile între sectoare și între Statele Membre. Prin urmare, Comunitatea va acorda **o prioritate de prim rang dezvoltării pieței interne și îmbunătățirii cadrului de reglementare**, care reprezintă cele mai importante pârghii de creare a locurilor de muncă și de îmbunătățire a performanței de creștere economică a Europei.

O mai bună reglementare are un impact pozitiv semnificativ asupra condițiilor cadru pentru creștere economică, ocuparea forței de muncă și productivitate. Prin îmbunătățirea calității legislației, se creează stimulentele adecvate pentru afaceri, diminuând costurile inutile și înlăturând obstacolele în calea adaptării și inovației. Măsurile prevăzute în inițiativele pentru "o mai bună reglementare" ale Comisiei și Președinției Consiliului trebuie implementate rapid.

Comisia va continua să acționeze în principal în trei direcții:

- Noi inițiative de politici în Programul legislativ și de lucru al Comisiei, cum ar fi carte albe, propuneri legislative și programe de cheltuieli, toate vor face obiectul unui studiu de impact temeinic.
- Evaluarea detaliată a propunerilor care urmează a fi prezentate Consiliului/Parlamentului va conduce în mod potențial la modificarea, înlocuirea sau retragerea acestor propuneri.
- Se va urmări simplificarea legislației de bază existente și o nouă etapă a programului de simplificare va fi lansată pe baza planurilor de acțiune sectoriale.

Reglementarea ineficientă, accesul dificil pe piață și insuficienta presiune competitivă pot avea un efect inhibitor asupra inovației în domenii care au un potențial semnificativ de creștere și pot reduce beneficiile pentru consumatori. Prin urmare, Comisia a lansat o serie de evaluări sectoriale care își propun să identifice obstacolele care stau în calea creșterii și inovației în domenii cheie, cu accent deosebit pe IMM-uri. Mai mult, Comisia va defini o nouă abordare pentru luarea în considerare a **îngrijorărilor manifestate de IMM-uri** la momentul în care se fac propuneri legislative și de politici la nivel comunitar.

Piața internă a serviciilor trebuie să devină complet operațională, conservând în același timp modelul social european. **Sectorul serviciilor** a fost responsabil de aproape toate noile locuri de muncă create în UE în perioada 1997-2002. Serviciile reprezintă acum 70% din valoarea adăugată UE. Cu toate acestea, serviciile reprezintă doar aproximativ 20% din comerțul intra-comunitar. Finalizarea unei piețe unice a serviciilor ar trebui să conducă la o creștere cu 0,6% a nivelului PIB-ului și cu 0,3% a nivelului de ocupare (până la 600.000 locuri de muncă) pe termen mediu. Comisia va colabora în mod constructiv cu Parlamentul European, Consiliul și alți factori interesați în cadrul procesului legislativ, pentru a asigura obținerea unui consens larg cu privire la Directiva modificată privind Serviciile.

Oferirea unor **Servicii de Interes Economic General (SIEG)** eficiente și de înaltă calitate reprezintă o componentă esențială a conceptului de stat social european, fiind esențială pentru asigurarea coeziunii sociale și teritoriale și contribuind la stimularea competitivității. Ca urmare a Cartei Albe 2004 privind SIEG, Comisia va adopta inițiative pentru oferirea mai multor linii directe cu privire la acest principiu.

Deplina integrare a **piețelor financiare** va contribui, de asemenea, la îmbunătățirea rezultatelor concrete și a nivelului de ocupare, permițând o alocare mai eficientă a capitalului și creând condiții mai bune pentru finanțarea afacerilor. Având în vedere că marea parte a legislației a fost deja adoptată, atenția trebuie să se concentreze acum pe implementarea și aplicarea consecventă a regulilor. În același timp, este important ca orice obstacole care încă se află în calea accesului pe piețe să fie depășite.

Pentru ca Piața Unică să funcționeze eficace, libera circulație a bunurilor, serviciilor și persoanelor necesită o infrastructură adecvată și durabilă, care devine la rândul său un factor important de localizare a investițiilor în afaceri. Fondurile și reglementările comunitare vor completa eforturile naționale de promovare a inter-conectării, inter-operabilității și accesibilității rețelelor naționale. Uniunea ar trebui să își intensifice eforturile de coagulare a sprijinului existent din linia bugetară TEN transport și alte instrumente bugetare și financiare comunitare pe cele 30 de axe și proiecte prioritare de transport selectate prin Decizia privind Liniile Directoare Comunitare⁹. Statele Membre trebuie să își respecte angajamentele privind inițierea unui număr de 45 de **proiecte trans-frontaliere "cu demarare rapidă" pentru transport, energie, rețele în bandă largă, cercetare-dezvoltare și inovație**. Coordonarea europeană acordată fiecărui proiect în parte trebuie corelată cu un angajament clar din partea Statelor Membre implicate de lansare a unui proces de planificare și finanțare.

În scopul depășirii obstacolelor întâmpinate de întreprinderile care funcționează în mai multe State Membre datorate existenței unor reguli diferite privind modul în care companiile sunt impozitate în fiecare din cele 25 de State Membre, Comisia încearcă să ajungă la un acord privind o **bază de impozitare corporatistă consolidată comună** și privind implementarea acesteia.

Comunitatea se angajează să realizeze un acord ambițios în **runda Doha**, care va fi completată de acorduri comerciale bilaterale și regionale. Comisia va continua să stimuleze **dialogul legislativ și administrativ** la nivel internațional, inclusiv acordurile bilaterale în domeniul serviciilor aviatice și maritime, acesta fiind un mijloc de a ne asigura că standardele noastre sunt respectate și aplicate oriunde. Mai mult, Comisia va duce mai departe Strategia sa care vizează respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în țări, într-un efort de a stopa dezvoltarea fenomenelor de tip piraterie și plagiat. O nouă inițiativă va fi de asemenea lansată pentru a stimula un acces îmbunătățit pe piața achizițiilor din țările terțe.

3.3. Crearea mai multor locuri de muncă, de mai bună calitate

Pentru ca Europa să își atingă pe deplin obiectivele privind ocuparea, îmbunătățirea calității și productivității la locul de muncă și să își îmbunătățească coeziunea socială și teritorială, trebuie să atragă și să mențină mai multe persoane ocupate pe piața muncii, să sporească oferta de forță de muncă, să modernizeze sistemele de protecție socială, să îmbunătățească adaptabilitatea lucrătorilor și a întreprinderilor și să crească investițiile în capitalul uman prin oferirea unor competențe superioare și unei mai bune educații.

Aceste obiective și priorități stau de asemenea la baza recent lansatei **Agende Sociale**¹⁰ și sunt reflectate în liniile directoare integrate pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă. Deși responsabilitatea centrală privind politicile de ocupare, protecție socială, educație și

⁹ Decizia din 29.04.2004 care modifică decizia 1692/96/CE.

¹⁰ COM (2005) 33 din 09.02.2005

formare aparține autorităților publice naționale, Comunitatea va veni în completarea eforturilor acestora. Partenerii sociali europeni vor fi invitați să joace un rol major.

Comunitatea se angajează să **îmbunătățească nivelul de anticipare și managementul restructurării economice**. Restructurarea și relocarea sunt consecințe inevitabile ale progresului economic și integrării pe piață. Cu toate acestea, atunci când se produc, acesta pot avea urmări destabilizatoare asupra cetățenilor și comunităților afectate. În astfel de cazuri, toate instrumentele disponibile ar trebui mobilizate pentru a îi ajuta pe cei afectați să gestioneze schimbările și să le transforme în noi oportunități, oferind în același timp elemente de siguranță și securitate. În acest sens, Comisia va urmări implementarea recomandărilor din cadrul Comunicării privind restructurarea și ocuparea¹¹ la nivel sectorial și regional. Comisia consideră de asemenea că este importantă crearea unui fond de ajutorare a persoanelor și regiunilor care au fost afectate în modul cel mai negativ de procesul de restructurare economică, și a unei rezerve pentru consecințele neprevăzute ale schimbării structurale.

În vederea facilitării **mobilității ocupaționale și geografice** și deschiderii oportunităților de ocupare de pe piața muncii pan-europene, Comunitatea va înlătura obstacolele care stau în calea mobilității forței de muncă. Comisia va urmări adoptarea Directivei privind recunoașterea calificărilor profesionale și va propune un Cadru European al Calificărilor, care să sprijine recunoașterea calificărilor și competențelor prin crearea condițiilor de transparență și încredere reciprocă, facilitând în acest fel mobilitatea academică și profesională într-un context mai larg decât profesiunile reglementate.

Pentru a fructifica capitalul uman al umanității și a exploata abundența de cunoștințe, Comisia va lucra la un **cadru comun de gestionare a migrației economice** la nivelul UE și va propune proceduri accelerate de acceptare pentru șederile pe termen mai lung ale cercetătorilor din țările terțe și facilitarea vizelor uniforme de ședere pe termen scurt.

În scopul creșterii nivelului de ocupare a forței de muncă și a productivității și pentru îmbunătățirea coeziunii sociale, Comunitatea sprijină și completează eforturile Statelor Membre în domeniile legate de **capitalul uman, educația, formarea profesională**, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite integrării tinerilor, conform prevederilor **Pactului European pentru Tineret**¹². În scopul atragerii și menținerii unui număr mai mare de persoane ocupate pe piața muncii, Comisia va sprijini Statele Membre în elaborarea unor strategii de îmbătrânire activă, inclusiv măsuri de creștere a numărului de ani de viață sănătoasă. Pentru a completa activitățile Fondului Social European, Comisia a propus un Program de Învățare pe tot Parcursul Vieții pentru a sprijini activitățile și crearea de rețele la nivelul UE în acest domeniu.

Comisia intenționează să sprijine **universitățile** și furnizorii de educație terțiară în eforturile acestora de a contribui la atingerea obiectivelor Lisabona, de exemplu prin mobilizarea tuturor surselor de finanțare UE pentru modernizarea acestora și prin intensificarea cooperării în cadrul programului Educație și Formare 2010 care completează procesul Bologna. Comisia va analiza de asemenea înființarea unui Institut European de Tehnologie, în scopul atragerii celor mai strălucite minți și idei din întreaga lume.

¹¹ COM (2005) 120 din 31.03.2005

¹² COM (2005) 206 din 30.05.2005

4. CONCLUZIE

În scopul asigurării credibilității parteneriatului Lisabona reînnoit pentru creșterea economică și ocuparea forței de muncă și pentru a putea fructifica în continuare sprijinul acordat de către cetățenii europeni, trebuie să se ia măsuri imediate pentru atingerea unor rezultate vizibile. Măsurile la nivel comunitar ar trebui să se concentreze în special pe acțiuni cheie, cum ar fi sprijinirea cunoașterii și inovației în Europa, reforma politicii privind ajutorul de stat, o mai bună reglementare, piața internă a serviciilor, finalizarea rundei Doha, înlăturarea obstacolelor în calea mobilității, migrației economice și a consecințelor sociale ale restructurării economice. Este de asemenea esențială corelarea mai strânsă a politicii de coeziune și dezvoltare rurală cu parteneriatul de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă. Comisia solicită celorlalte instituții ale Uniunii Europene să depună eforturi concertate pentru a pune în practică rapid aceste politici.

Sinerghiile și complementaritățile între Programul Comunitar și programele de reformă ale Statelor Membre reprezintă cheia către succesul noii strategii Lisabona. În spiritul parteneriatului pentru creștere economică și locuri de muncă și în scopul implementării cu succes a acestui Program, Comisia Europeană va colabora strâns cu Parlamentul European și Consiliul de Miniștri și se va baza pe expertiza altor instituții ale UE, cum ar fi Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și, în domeniul financiar, Banca Europeană de Investiții.

Parteneriatul Lisabona necesită o strategie de comunicare pe termen lung care nu numai că îi va informa pe cetățeni, ci îi va și angaja în același timp în proces. Sarcina centrală a eforturilor noastre privind comunicarea trebuie să se concentreze la nivel național, regional și local. De aceea, trebuie să existe o coordonare strânsă și continuă cu guvernele naționale, parlamentele, regiunile, orașele și societatea civilă. Acest lucru va conferi legitimitatea democratică a strategiei și o bază pentru succesul acesteia.

Am intrat într-o etapă crucială, atât din punct de vedere politic cât și economic. Ne așteptăm ca Statele Membre să propună planuri de acțiune credibile și ambițioase pentru a face ca strategia Lisabona să funcționeze. Europa trebuie să preia inițiativa. Europa trebuie să demonstreze că poate să aleagă. Trebuie să-și argumenteze alegerile. Alegerile trebuie să fie ambițioase, dar realiste. Prin demonstrarea rolului său de coordonare, Comisia poate să stimuleze și să încurajeze Statele Membre să îi urmeze exemplul. Numai prin forțele combinate ale Comisiei, Parlamentului European și Statelor Membre, Europa își poate atinge ambițioasele obiective stabilite prin agenda Lisabona reînnoită. Acum e momentul să trecem la fapte.